

Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Tina Toman Pfajfar, IIA Slovenski inštitut
(maj 2011)

- Slovenski inštitut za revizijo, Sekcija za notranjo revizijo, 1997, Hierarhija pravil notranjega revidiranja
- Ameriški inštitut notranjih revizorjev (Institute of Internal Auditors), 1941, Okvir mednarodnih strokovnih ravnanj in
- IIA Slovenski inštitut, 2007
- http://www.si-revizija.si/notranji_revizorji/pravila_stroke.php

Hierarhija pravil notranjega revidiranja

- Prva raven:
  - zakoni ter verodostojna razlaga posameznih določb zakona;
  - obvezni del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj;
  - slovenski standardi ter
  - kodeksa notranjerevizijskih načel in poklicne etike.
- Druga raven:
  - pojasnila in stališča Strokovnega sveta Inštituta;
  - usmeritve slovenskih nadzornih inštitucij;
  - metodološka gradiva in priročniki Inštituta ter
  - priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj.
- Tretja raven:
  - literatura o notranjem revidiranju in
  - strokovna pravila v tuji praksi.

Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Prva raven - obvezno

- zakoni ter verodostojna razlaga posameznih določb zakona
- obvezni del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj
  - definicija notranjega revidiranja: namen, narava, področje notranjega revidiranja
  - kodeks etike: neoporečnost, nepristranskost, zaupnost, usposobljenost
  - standardi
- slovenski standardi ter
- kodeksa notranjerevizijskih načel in poklicne etike (1998, 2004, 2011)

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Prva raven - obvezno

Obvezni del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj - **standardi**

- okvir za delovanje
- veljavnost od 1. 1. 2009
- veljavnost sprememb od 1. 1. 2011
- standardi značilnosti
  - organizacija in posamezniki
  - neodvisnost in nepristranskost
- standardi delovanja
  - notranje revidiranje
  - načrtovanje, izvajanje, poročanje, spremljanje napredovanja
- standardi izvedbe
  - dajanje zagotovil
  - svetovanje
- pojmovnik

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Prva raven - obvezno

Obvezni del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj - **standardi**

- standardi značilnosti
  - 1200 – Strokovnost in potrebna strokovna vestnost: Posli morajo biti opravljeni strokovno in strokovno vestno.
  - 1210.A1 – Notranjerevizijski predstojnik mora pridobiti ustrezen nasvet in pomoč, če notranji revizorji nimajo znanja, veščin in drugih sposobnosti, potrebnih za izvedbo celotnega ali dela posla.
  - 1210.A3 – Notranji revizorji morajo imeti zadostno poznavanje ključnih informacij o tehnoloških tveganjih in kontrolah ter o razpoložljivih tehnološko zasnovanih postopkih za izvedbo dodeljene naloge. Vendar se od vseh notranjih revizorjev ne pričakuje, da bi imeli strokovno znanje notranjega revizorja, katerega glavna naloga je revidiranje informacijske tehnologije.

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Prva raven - obvezno

Obvezni del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – **standardi**

Notranjerevizijski izvajalec lahko funkcionira na različne načine (lastna OE, občasna pomoč, samo zunanji izvajalec...). V primeru zunanje pomoči pri izvajanju notranjerevizijske dejavnosti je potrebno upoštevati:

- odgovornost za vzpostavitev notranjerevizijske dejavnosti je na strani vodstva,
- odgovornost za izvedbo notranje revizijskih poslov ostaja v organizaciji: notranjerevizijski predstojnik (NRP),
- NRP je odgovoren za pripravo in izvedbo pogodbenih določil z zunanjim izvajalcem, za nadzor nad kvaliteto opravljenega dela, poročanje naročniku in spremljanje napredovanja,
- NRP mora pretehtati usposobljenost, neodvisnost in nepristranskost zunanjega izvajalca, pa tudi preveriti potrebna znanja, veščine in druge sposobnosti za izvajanje posla,
- NRP sodeluje z zunanjim izvajalcem pri določanju ciljev in obsega dela, dostopa do delovnih gradiv in pomembnih informacij, lastništva in hrambe delovnega gradiva, zaupnosti informacij,
- pri izvajanju notranjih revizij – tudi z zunanjim izvajalcem – je vedno potrebno zagotavljati skladnost dela s standardi in ustreznimi kodeksi.

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

- pojasnila in stališča Strokovnega sveta Inštituta
- usmeritve slovenskih nadzornih inštitucij
- metodološka gradiva in priročniki Inštituta ter
- **priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj**
  - stališča (Position Papers)
  - svetovalni napotki (Practice Advisories)
  - strokovna navodila (Practice Guides)

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj

- stališča (Position Papers): navodila, ki zajemajo primere, povezane s posebnostmi področja, panoge:
  - Vloga notranjega revidiranja pri obvladovanju tveganja na ravni podjetja
  - Vloga notranjega revidiranja pri podpori notranjerevizijskemu izvajalcu
- svetovalni napotki (Practice Advisories): povezani s posameznim standardom; ponujajo konkretne primere, rešitve (prevedeni v slovenščino):
  - svetovalni napotki veljajo od 1. 1. 2009
  - 3 spremembe/dopolnitve v 2009
  - 12 sprememb/dopolnitev v 2010
- strokovna navodila (Practice Guides): procesi, postopki, orodja, tehnike, programi za posamezne primere notranjih revizij:
  - PG
  - GTAG
  - GAIT

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – **strokovna navodila**

- PG – Practice Guides – strokovna navodila - 9
- GTAG – Global Technology Audit Guide – Navodila za revizijo globalne informacijske tehnologije - 15
- GAIT - Guide to the Assessment of IT Risk – Navodila za oceno tveganja informacijske tehnologije – 3

Vsi naslovi so prevedeni v slovenski jezik in dostopni na SIR internetni strani!

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – PG – strokovna navodila

- Merjenje uspešnosti in učinkovitosti notranje revizije
- Presojanje ustreznosti ravnanja s tveganjem
- Notranje revidiranje in prevare
- Revidiranje zunanjih poslovnih povezav
- Oblikovanje in izražanje mnenj notranje revizije
- Ovrednotenje družbene odgovornosti/trajnostnega razvoja gospodarske družbe
- Revidiranje plače in posebnih ugodnosti poslovođnikov
- NRP - Uveljavljanje, ovrednotenje izvedbe in prenehanje
- Podpiranje delovanja malega notranjerevizijskega izvajalca v skladu z izvajanjem mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – GTAG – Global Technology Audit Guide – Navodila za revizijo globalne informacijske tehnologije

- PG GTAG-1 Kontrole informacijske tehnologije (Information Technology Controls)
- PG GTAG-2 Sprememba in popravek poslovodskih kontrol: odločilno za uspeh organizacije (Change and Patch Management Controls: Critical for Organizational Success)
- PG GTAG-3 Nprekinjeno revidiranje: posledice za zagotovitev, spremljanje in oceno tveganja (Continuous Auditing: Implications for Assurance, Monitoring, and Risk Assessment)
- PG GTAG-4 Poslovođenje revidiranja informacijske tehnologije (Management of IT Auditing)
- PG GTAG-5 Ravnanje s tveganji in revidiranje v zvezi z zasebnostjo (Managing and Auditing Privacy Risks)
- PG GTAG-6 Ravnanje z občutljivostjo informacijske tehnologije in njeno revidiranje (Managing and Auditing IT Vulnerabilities)
- PG GTAG-7 Zunanje izvajanje informacijske tehnologije (Information Technology Outsourcing)

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – GTAG – Global Technology Audit Guide – Navodila za revizijo globalne informacijske tehnologije

- PG GTAG-8 Revidiranje kontrol uporabnostnih rešitev (Auditing Application Controls)
- PG GTAG-9 Obvladovanje prepoznavanja in dostopa (Identity and Access Management)
- PG GTAG-10 Obvladovanje trajnosti poslovanja (Business Continuity Management)
- PG GTAG-11 Razvijanje načrta revizije informacijske tehnologije (Developing the IT Audit Plan)
- PG GTAG-12 Revidiranje projektov informacijske tehnologije (Auditing IT Projects)
- PG GTAG-13: Preprečevanje prevar in njihovo odkrivanje v avtomatiziranem svetu (Fraud Prevention and Detection in an Automated World)
- PG GTAG-14: Revidiranje uporabniških računalniških rešitev (Auditing User-developed Applications)
- PG GTAG-15 Upravljanje celovitosti informacije (Information Security Governance)

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Priporočljivi del Okvira mednarodnih strokovnih ravnanj – GAIT - Guide to the Assessment of IT Risk – Navodila za oceno tveganja informacijske tehnologije

- PG GAIT Metodika navodil za oceno tveganja informacijske tehnologije (The GAIT Methodology)
- PG GAIT Navodilo za oceno splošne pomanjkljivosti obvladovanja tveganj informacijske tehnologije (GAIT for IT General Control Deficiency)
- PG GAIT Navodilo za poslovanje in tveganje informacijske tehnologije (GAIT for Business and IT Risk)

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Pojasnila in stališča Strokovnega sveta Inštituta

- Končno poročanje o izsledkih posla:
  - namenjeno tistim, ki lahko na podlagi ugotovitev in priporočil izboljšajo obvladovalno okolje in pripomorejo k obvladovanju tveganj in
- Olistinjenje informacij – Razvidi o poslu:
  - v primeru, da notranje revidiranje izvaja zunanji izvajalec, se gradivo lahko hrani pri naročniku ali pri izvajalcu.
- v obravnavi – zunanje opravljanje notranjerevizijske dejavnosti

Hierarhija pravil notranjega revidiranja Druga raven - priporočljivo

Pojasnila in stališča Strokovnega sveta Inštituta

- v obravnavi – zunanje opravljanje notranjerevizijske dejavnosti:
  - komu je namenjeno
  - kaj želimo doseči
  - kaj se pričakuje od zunanjega izvajalca
  - odgovornosti in pristojnosti NPR
  - odgovornosti in pristojnosti zunanjega izvajalca
  - delovno gradivo
  - pogodbeno določila

Pojasnila in stališča Strokovnega sveta Inštituta

- predlogi na odboru Sekcije za notranjo revizijo ali s strani notranjih revizorjev
- osnutek gradiva in usklajevanje na odboru
- javna obravnava
- pripombe slovenskih inštitucij
- potrditev – strokovni svet inštituta in objava v Ur.l.

Hvala!

tina.tomanpfajfar@kd-group.si